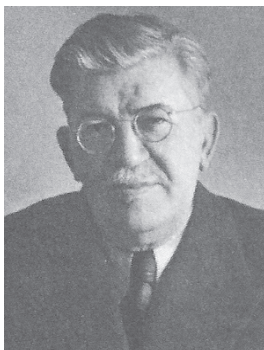

ЈЕДНО СЕЋАЊЕ НА СУСРЕТ СА АЛЕКСАНДРОМ БЕЛИЋЕМ²

Академик Александар Белић (1876–1960)

Професора Александра Белића видео сам први пут на Конгресу славистичких друштава Југославије (СФРЈ), 1957.³

Пуна сала учесника из свих шест република. Осим универзитетских професора и гостију (било је и из иностранства), ту смо и ми, професори и наставници из школа. Предавања су имала дидактички риступ.

Професор Белић – висок, достојанствен, уман, јасан, харизматичан. Слушаоци су „гутали” сваку његову реч.

Под утиском предавања, замолио сам за пријем код професора у САНУ. Тада сам био учитељ у селу Грлишту, код Зајечара, које је проф, Белић одредио као крајњу северну тачку призренско-тимочких говора.

Примио ме часна старина Белић, јуна месеца 1959. године у свом кабинету. Чак му је драго било што је, ето, неки наставник са територије Тимочке крајине затражио виђење, из оних предела где је он по налогу Обреновића отпочео свој рад на монументалним *Дијалектима источне и јужне Србије*. А како сам се ја осећао: млади наставник за радним столом академика Александра Белића! А он, професор у годинама ближим деведесетим, мало озарен, почео је оно уобичајено, а онда је почео причати о путовањима од села до села на коњчету или пешице, о сусретима са групама људи (у до-

² Текст је приредио проф. др Недељко Богдановић.

³ Трећи конгрес славистичких друштава ФНРЈ одржан је у Љубљани новембра месеца 1961. године. Нап. прир.

говору с властима, са кметовима села). Једно од првих, било је погранично село Радичевац, разговор и са старима и са младима. Девојке и девојчице, у свечаној ношњи, играле су и певале. Није испустио да му је власт помагала у организовању сусрета са људима. Посећивао је народне светковине, био је гост у познатом манастиру Суводолу код Селачке. У планинским граничним селима у пратњи су били и жандарми са опремом.

У одмереном тренутку професор је сматрао себи за потребно да упути младог наставника, у неки задатак, да му повери неки рад. Савет је да сакупља речи, да их описује, да свакој речи даде широко објашњење, штавише и два, три примера употребе те речи у говору. Сећам се да ли од њега, да ли од мене спомињане су речи: *поседък, острушка, одводи*. Тражио је да се на наглашени вокал ставља усправна црта. Мислим да нисам ништа питао, само сам слушао – била је преда мном једна светла и сретна старост.

Нисам ништа урадио, али професора нисам изневерио. У то време много сам се дружио са Љубишом Рајковићем, коме сам до детаља пове-рио разговор са проф. Белићем. Мене су окупирале тешкоће радног места, стамбене неприлике, одгој малене деце, а Љубиша је прихватио задатак и годинама радио управо оно што је проф. Белић од мене очекивао, сарађујући при том са Белићевим најбољим учеником Павлом Ивићем. Касније је Љубиша, сада већ покојник, настрадавши прерано и трагично, објавио *Речник Тимочког говора*, а ја нисам могао да ту књигу ухватим у руке а да се не сетим упута проф. Белића.

*

Седели смо окупљени у наставничкој канцеларији школе у Грлишту, када је на радију објављено: Умро је познати филолог, професор Александра Белић.

Мислим да су ми се тада очи стиснуле.

У Селачкој, априла 2023.

Борислав М. Првуловић⁴
Филозофски факултет Ниш
Депарتمان за енглески језик

⁴ Др Борислав Првуловић био је професор српскохрватског језика на групи за Енглески језик и књижевност. Докториро је у Загребу, са темом Присуство народног стваралаштва у делу Борисава Станковића. Једно време био је управник Студијске група за српски језик и књижевност у оснивању. Сада живи у Селачкој, близу манастира Суводола, између Књажевца и Зајечара. Његово сећање, које нам је доставио у листовима писаним руком, сматрамо да треба објавити јер је поучно, а колеги Првуловићу да захвалимо (ако не и завидимо) јер је једини живи човек са нашега подручја који се лично срео са Александром Белићем (1876–1960). Нап. прир. Н. Богдановића.